

351.00 (4):336

EEG - Eng.

145986

31.1.62

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

's-GRAVENHAGE

cc. alle Leden van de
Ministerraad

Zijne Excellentie
de Minister-President,
Voorzitter van de Raad van
Ministers

Directie/Afdeling: DGES

Datum: 25 januari 1962

Onderwerp: Ministeriële bijeenkomst
tussen Engeland en de EEG
op 18/1/62

Kenmerk: 14 437

Foto-no: F/1084/62

TER INFORMATIE

In de namiddag van de 18e januari 1962 vond op ministeriëel niveau allereerst een voorbespreking plaats tussen de Zes en vervolgens een bijeenkomst met de Britse delegatie onder leiding van Minister Heath.

Tijdens het vooroverleg tussen de Zes werden met name twee thema's aangeroerd. Enerzijds werd van verschillende zijden op gewezen dat de onderhandelingen thans versneld zouden moeten worden. Aan de andere kant werd gesproken over het voornaamste meningsverschil tussen Engeland en de EEG dat in de laatste weken naar voren is gekomen: de kwestie of onderontwikkelde Gemenebest-landen in Afrika en de Caraïbische zône de mogelijkheid van associatie moet worden geboden.

Algemeen bleek overeenstemming te bestaan over de noodzaak thans, nu de EEG naar de tweede etappe is overgegaan, met grotere intensiteit de onderhandelingen voort te zetten. Van Franse zijde werd dit punt van overeenstemming echter zo geconstrueerd dat de vertraging die tot nog toe was opgetreden ten dele ook aan de standpunten van de Britse delegatie moest worden geweten. Staatssecretaris van Houten bepleitte dat een tijdschema zou worden vastgesteld, waarin alle te behandelen problemen zouden worden opgenomen en dat een termijn zou worden vastgelegd binnen welke althans de belangrijkste problemen zouden moeten worden behandeld. Op deze concrete suggestie werd echter nog niet gereageerd.

1
25 januari 1962
14437
F/1084/62

Over de mogelijkheden van associatie van onderontwikkelde Gemeenebest-landen buiten Azië werden door de delegaties, met uitzondering van de Franse, tamelijk positieve verklaringen afgelegd. Van de zijde van deze delegaties werd gesteld dat de Zes onderling de consequenties van de associatie van de Afrikaanse Gemeenebest-landen en wellicht ook van de van Engeland afhankelijke gebieden in de Caraïbische zône onder ogen moesten zien. Daarbij werd tevens er voor gepleit dat de Zes de algemene beginselen hunner associatiepolitiek zouden vast stellen en het begrip associatie nader zouden definiëren. Minister Fayat stelde als praktische oplossing voor dat de impasse, waarin het gesprek met de Britten zich op dit punt bevond, zou worden doorbroken door thans als tussenoplossing voor te stellen dat van de werkhypothese zal worden uitgegaan dat gelijkgeaarde landen en gebieden een gelijkwaardige behandeling krijgen. Onder deze hypothese zouden de produkten van de betreffende landen kunnen worden geanalyseerd.

Van Franse zijde werd gesteld dat de Zes thans met grote spoed de inhoud van het toekomstige associatie-regiem voor de reeds met de EEG geassocieerde Afrikaanse landen zouden vaststellen. Voordat de Zes het immers eens zijn geworden over de Afrika-politiek zou moeilijk met de Britten over de inhoud van een regeling voor de naburige Gemeenebest-landen kunnen worden gesproken. De Franse houding kan worden gekenschetst door de opmerking van Minister Couve de Murville dat de toetreding van Engeland een kwestie is van "adapter les Britanniques au marche commun au lieu d'adapter le marche commun à la Grande-Bretagne".

Tijdens het overleg met de Britse delegatie werd allereerst verslag uitgebracht over de drie door het comité van plaatsvervangers behandelde vraagstukken:

- het Britse verzoek om nulrechten op bepaalde grondstoffen en produkten
- de behandeling van de invoer van industriële produkten uit Canada, Nieuw Zeeland en Australië en
- de behandeling van de in vijf categoriën ingedeelde onderontwikkelde Gemeenebest-landen.

Hoewel over de laatste twee onderwerpen in het comité van plaatsvervangers de vorige dag geen voortgang was gemaakt bij gebreke aan overeenstemming over de verdere benadering van deze vraagstukken, onthield de Britse delegatie zich thans van nader commentaar. Zonder discussie werd besloten dat de plaatsvervangers de werkzaamheden zullen voortzetten.

2
25 januari 1962
14437
F/1084/62

Minister Heath bracht vervolgens verslag uit over bezoeken die hij aan Washington en Ottawa heeft gebracht. Hij legde daarbij de nadruk op de positieve reacties die hij in beide hoofdsteden, zowel binnen als buiten regeringskringen, had waargenomen.

Uit zijn gesprek met de Amerikaanse onderminister Ball had Minister Heath de indruk overgehouden dat de Amerikaanse administratie thans een beter begrip had gekregen voor het belang van behoud van de Commonwealth-banden. Over de positie van de neutrale EVA-landen had Minister Heath het bekende Britse standpunt uiteengezet. Een associatie waarbij de neutralen de politieke implicaties van het EEG-verdrag niet aanvaardden, maar ook niet alle rechten zouden genieten, behoeft niet tot een verwatering van de gemeenschap te leiden. Minister Heath had tegenover de Heer Ball nog eens herhaald dat een isolatie van deze landen politiek gevaarlijk zou zijn en dat Engeland bovendien formeel en moreel aan zijn EVA-partners gebonden is. Minister Heath refereerde aan het Amerikaanse standpunt dat van die zijde voorkeur bestaat voor non-discriminatoire regelingen. In tegenstelling tot wat langs andere weg hierover is bericht, zou volgens Minister Heath van Amerikaanse zijde zijn gesteld dat de Amerikaanse regering zich niet zal verzetten tegen een regeling in de vorm van een douane-unie, die in overeenstemming met het GATT is, ook al werkt deze discriminerend t.a.v. de Amerikaanse export.

Minister Heath was zeer onder de indruk gekomen van de stoutmoedige conceptie van de Amerikaanse regering met betrekking tot de in de toekomst te volgen handelspolitiek. De gedachte om tot drastische tariefverlagingen te komen in het kader van multilaterale onderhandelingen is volgens de Amerikaanse regering gebaseerd op het vooruitzicht dat Engeland zal toetreden. Het succes van de onderhavige onderhandelingen zou de Amerikaanse administratie een belangrijke steun bieden bij de verdediging van haar programma in het congres. De Britse minister verzocht deze mededelingen met de nodige discretie te behandelen.

De Heer Mansholt gaf vervolgens een beknopte uiteenzetting over de belangrijkste beslissingen die door de Raad van de EEG bij overgang naar de volgende etappe op het gebied van landbouw zijn genomen. In aansluiting daarop vond een discussie plaats over de vraag wanneer op ministeriële niveau over het landbouwprobleem verder overleg zou worden gepleegd.

3
25 januari 1962
14437
F/1084/62

Minister Heath had voorkeur voor een zitting op 8 februari, maar liet zich met kennelijke tegenzin overtuigen dat het beter zou zijn eerst op 22 en 23 februari bijeen te komen, als de Britse delegatie de tijd had gehad de definitieve documenten betreffende de door de Raad van de EEG genomen besluiten grondig te bestuderen. Op 22 februari kunnen de Ministers van Landbouw desgewenst aanwezig zijn. Minister Heath bleek hiervoor een voorkeur te hebben. Staatssecretaris van Houten verklaarde dat hij verwachtte, zonder zich overigens te willen committeren, dat Minister Marijnen aanwezig zou zijn. Van Franse en Belgische zijde liet men blijken dat het de vraag is of de ministers van landbouw van deze landen zullen komen.

Als winstpunt van deze vergadering kan worden aanmerkt dat thans de landbouw in behandeling zal worden genomen. Daar staat tegenover dat in Parijs kennelijk nog obstakels moeten worden overwonnen alvorens Frankrijk tot werkelijke onderhandelingen wil overgaan. Het staat bovendien buiten twijfel dat Frankrijk een zeer strak onderhandelingsstandpunt zal innemen. Van Britse zijde bestond tot nog toe aarzeling om druk uit te oefenen tot een meer voortvarende aanpak. De indruk bestaat dat de Britten à tout prix willen vermijden irriterend te werken en de EEG ruime gelegenheid willen geven haar onderhandelingsstandpunten te bepalen.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

w.g.

J. Luns